

Elsie Johansson, Då nu är jag. Bonniers förlag.

Första maj fyller författaren Elsie Johansson åttio år. Det är nästan som en tanke, då hennes författarskap står arbetarlitteraturen nära. I samband med åttioårsdagen ger förlaget ut en samling med författarens eget urval av dikter från tidigare samlingar. Med i boken finns också nyskrivna dikter och en härlig samling prosatexter. De sistnämnda är en drömsk dialog som Elsie Johansson för med författaren till Skogsliv i Walden; Henry David Thoreau, amerikansk författare, djuraktivist, tidig miljökampe och abolitionist (1817-1862). Elsie Johansson både läxar upp och förklarar sin kärlek till denne sin föregångare. *"Det sägs att Ni är död. Det sägs att jag är gammal. För gammal för att älska. Varken det ena eller det andra menar jag är sant"*.

Med denna brevväxling som ett ramverk presenterar Elise Johansson tidigare publicerade och nyskrivna dikter. Tonen är ömsom bitsk och full av kämparglöd, för att i nästa ögonblick förvandlas till sinnlig kärlek och naturlyrik eller djupt vemod. Elsie Johansson är en författare som älskar livet, naturen och människorna. Men som också med ursinne kan slå ned på dem som förnekar människors, djurs och naturens sanna värde. I sådana stunder skriver hon med ett slags helig vrede och är mindre nogräknad med rytm och ordval. Orden liksom bara väller fram:

Gud bevare oss från alla småsinta, trångsynta, inskränkta Snobbstruntar, som ympat in sin rädsla på våra friska stammar i akt och mening att torka ut vår sav och göra oss förkrympta för tid och evighet. Vi prisar vår jordmån – Halleluja! – att barken ändå sprack.

I många dikter återkommer ett tema kring rätten att få finnas till; som kvinna och författare med arbetarbakgrund. Dessa dikter är också adresserade till var och en som känner sitt värde och sin självkänsla ifrågasatt. Trots allvaret finns humorn med:

Herregud!

Psykologen är avverkad

Mamma är död

Gud svarar inte på tilltal längre

Vad ska jag ta mig till?

Jag vet inte

Jag vet

Jag vet vad jag gör

Jag vet vem jag är

Ibland blir dikterna till sällsamma reflektioner som för tankarna till gamla väggbonader med kloka texter:

Den som älskar det perfekta älskar mest sig själv. Med olycklig kärlek.

Elsie Johansson kan så i nästa ögonblick bli sparsmakad med orden och med minimum av bokstäver uttrycka maximala känslor:

*Under oxelträdet
regnar musiken*

Kärleken finns ständigt närvarande både som njutning och lidelse. Ofta skildrad med metaforer från naturen:

Du är trädet där jag vilar

Du är vårens frusna fågel

Med det trevande lätet.

Kom, svartstaren min.

Kom älskade, kom

Här

inunder hjärtat

har du ditt varma trygga bo...

Elise Johansson löser upp alla tidsgränser i sin poesi. Hon anar Vendels stenåldersmänniskor och umgås med sina sedan länge bortgångna föräldrar. Fadern är varm men också hotfull och skrämmande. Modern enbart varm och närvarande.

Diktsamlingen *Då nu är jag*, överväldigar och omfamnar mig som läsare. Orden är varma, underfundiga och intensiva ibland pratiga och lite slarviga, men bara för att så mycket vill bli sagt. En antologi att möta sommarens värme med och samtidigt ana den kommande höstens mörker och kyla utan att misströsta. Läs också trilogin *Berättelsen om Nancy* (Glasfåglarna, Mosippan och Nancy), nu utkommen som samlingsutgåva på

samma förlag.

Jakob Carlander

Ingress:

Född första maj har hennes författarskap blivit en kamp för kvinnan, arbetaren, naturen, kärleken och det sant mänskliga. Nu har hon samlat sin poesi i en glödande antologi.

Bildtext:

Elsie Johansson fyller åttio år första maj 2011.